

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC**

ĐÀO MINH TUYẾT

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ VÀNG DA
TĂNG BILIRUBIN TỰ DO Ở TRẺ SƠ SINH
BẰNG LIỆU PHÁP ÁNH SÁNG TẠI KHOA NHI
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Thái Nguyên - Năm 2009

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC**

ĐÀO MINH TUYẾT

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ VÀNG DA
TĂNG BILIRUBIN TỰ DO Ở TRẺ SƠ SINH
BẰNG LIỆU PHÁP ÁNH SÁNG TẠI KHOA NHI
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Nhi khoa

Mã số: 60 72 16

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN ĐÌNH HỌC

Thái Nguyên - Năm 2009

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan: Các số liệu kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác. Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm

Tác giả

Đào Minh Tuyết

Lời cảm ơn

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, các Thầy giáo, Cô giáo, các bộ môn, các phòng, khoa của Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập hoàn thành khóa học.

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng đến TS Nguyễn Đình Học người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám đốc, phòng kế hoạch tổng hợp và các khoa của bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu, thu thập số liệu để hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn tập thể bác sĩ, y tá khoa Nhi bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và thực hiện nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, các phòng ban và bộ môn của trường Cao đẳng Y tế Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập hoàn thành khóa học.

Tôi xin trân trọng cảm ơn gia đình, đồng nghiệp, những người bạn thân thiết đã luôn giúp đỡ, động viên, khích lệ, chia sẻ khó khăn trong thời gian tôi học tập để hoàn thành khóa học.

Xin trân trọng cảm ơn.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2009

Tác giả

Đào Minh Tuyền

MỤC LỤC

Đặt vấn đề	1
Chương 1: Tổng quan	
1.1. Vàng da ở trẻ sơ sinh	3
1.1.1. Một số khái niệm	3
1.1.2. Sinh lý bệnh của vàng da tăng bilirubin tự do (gián tiếp)	3
1.1.3. Nguyên nhân gây vàng da tăng bilirubin tự do ở trẻ sơ sinh	9
1.1.4. Một số yếu tố gây vàng da	9
1.1.5. Điều trị vàng da tăng bilirubin tự do ở trẻ sơ sinh	11
1.1.6. Tiên lượng bệnh	19
1.2. Tình hình nghiên cứu về vàng da sơ sinh do tăng bilirubin tự do	19
1.2.1. Nghiên cứu ở trong nước	19
1.2.2. Nghiên cứu ở ngoài nước	22
Chương 2: Đối tượng và phương pháp nghiên cứu	
2.1. Đối tượng nghiên cứu	25
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	25
2.3. Phương pháp nghiên cứu	25
2.4. Xử lý số liệu	30
Chương 3: Kết quả nghiên cứu	
3.1. Một số đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu	31
3.2. Kết quả điều trị vàng da tăng bilirubin tự do bằng liệu pháp ánh sáng...33	
3.3. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị vàng da tăng bilirubin tự do bằng liệu pháp ánh sáng	39

Chương 4: Bàn luận

4.1. Tỷ lệ vàng da tăng bilirubin tự do bệnh lý ở trẻ sơ sinh	42
4.2. Kết quả điều trị vàng da tăng bilirubin tự do ở trẻ sơ sinh bằng liệu pháp ánh sáng tại khoa Nhi bệnh viện ĐKTƯTN	45
4.3. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị vàng da tăng bilirubin tự do bằng liệu pháp ánh sáng	51
Kết luận	55
Khuyến nghị	57

Tài liệu tham khảo**Phụ lục**

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

AAP	Hiệp hội Nhi khoa Hoa Kỳ (2004)
BVBMTSS	Bảo vệ bà mẹ trẻ sơ sinh
Cs	Cộng sự
ĐKTU'TN	Đa khoa Trung ương Thái Nguyên
G6PD	Glucose 6 Phosphat Dehydrogenase
LED	Đèn LED (Light Emiting Diode)
TGCĐ	Thời gian chiếu đèn
TGCĐTB	Thời gian chiếu đèn trung bình
TM	Thay máu
TV	Tử vong

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến nồng độ bilirubin máu.....	10
Bảng 1.2. Chỉ định chiếu đèn, thay máu (TM) ở trẻ vàng da đủ tháng	11
Bảng 1.3. Chỉ định chiếu đèn vàng da tăng Bilirubin ở trẻ non tháng	11
Bảng 1.4. Chỉ định thay máu (khi chiếu đèn thất bại)	17
Bảng 2.1. Phân vùng cơ thể vàng da của Kramer (1969)	28
Bảng 2.2. Chỉ định chiếu đèn vàng da tăng Bilirubin ở trẻ đủ tháng	29
Bảng 2.3. Chỉ định chiếu đèn vàng da tăng Bilirubin ở trẻ non tháng	29
Bảng 3.1. Phân bố đối tượng nghiên cứu theo giới tính	31
Bảng 3.2. Phân bố đối tượng nghiên cứu theo dân tộc	32
Bảng 3.3. Phân bố đối tượng nghiên cứu theo tuổi thai.....	32
Bảng 3.4. Tuổi xuất hiện vàng da trung bình theo tuổi thai.....	32
Bảng 3.5. Kết quả điều trị theo tuổi thai	33
Bảng 3.6. Kết quả điều trị theo tuổi xuất hiện vàng da	34
Bảng 3.7. Kết quả điều trị theo vùng (mức độ) vàng da.....	34
Bảng 3.8. Kết quả điều trị theo cân nặng của trẻ lúc vào viện.....	35
Bảng 3.9. Kết quả điều trị theo nhóm trẻ có bất đồng nhóm máu ABO giữa mẹ và con.....	35
Bảng 3.10. Diễn biến nồng độ bilirubin máu theo TGCD và loại đèn.....	36
Bảng 3.11. Diễn biến nồng độ bilirubin máu theo TGCD và bất đồng nhóm máu ABO giữa mẹ và con	37
Bảng 3.12. Thời gian chiếu đèn trung bình theo vùng (mức độ) vàng da	37
Bảng 3.13. Thời gian chiếu đèn trung bình theo tuổi xuất hiện vàng da.....	38
Bảng 3.14. Tác dụng phụ của chiếu đèn điều trị vàng da tăng bilirubin tự do	38

Bảng 3.1.5. Liên quan giữa vàng da tăng bilirubin tự do có nhiễm khuẩn kèm theo với thời gian chiếu đèn trung bình.....	39
Bảng 3.16. Liên quan giữa nồng độ bilirubin tự do máu với thời gian chiếu đèn trung bình	40
Bảng 3.17. Liên quan giữa tuổi thai với thời gian chiếu đèn trung bình	40
Bảng 3.18. Liên quan giữa bất đồng nhóm máu ABO mẹ - con với thời gian chiếu đèn trung bình.....	41
Bảng 3.19. Liên quan giữa cân nặng lúc vào viện với thời gian chiếu đèn trung bình.....	41
Bảng 3.20. Liên quan giữa loại đèn chiếu và thời gian chiếu đèn trung bình.....	41

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Tỷ lệ vàng da tăng bilirubin tự do trên tổng số trẻ sơ sinh vào viện	31
Biểu đồ 3.2. Kết quả điều trị vàng da tăng bilirubin tự do bằng liệu pháp ánh sáng.....	33
Biểu đồ 3.3. Sự thay đổi nồng độ bilirubin máu sau chiếu đèn	36

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1. Phổ hấp thu ánh sáng của bóng đèn Rạng đông	14
Hình 1.2. Phổ hấp thu ánh sáng của bóng đèn Philips	14